

csodálkozunk, hogy a tengeremelléki országok: Anglia, Franciaország, Németország, Hollandia stb. oly nagy súlyt helyeznek a tengeri forgalomra. Németország behozatalának mintegy harmadrésze, kivételének mintegy negyedrésze a tengeri forgalomra esik. Magyarország behozatala 2 ezerszázmillió, a kivitele 1,900 millió korona, a behozatalnak átlag egyhatodrésze a tengeri forgalomra esik.

A Szabadoktatási Egyesület — amint azt az elnök jelentette — a legközelebbi vasárnaptól kezdve előadásait belépődíj mellett fogja tartani. Az egybegyűlő összeget az árvíz-sújtotta szegénysorsú tanyai nép felszerelésére fordítják.

Földult sirok.

— Jelenet a görzi temetőben. —

A szegedi honvédezedhez beosztott egyik idegen tiszt beszélt nekem a minap az alábbi magrendítő jelenetet, amelynek az olaszoktól agyonbombázott görzi temetőben volt a szemtanuja:

— A görzi temetőben nemesenek állásaink. Ha a hadvezetés érdeke megkívánja, persze a temetőket sem lehet megkímélni és szükség esetén még azok is átalakulnak esataterékké. Görz körül azonban nem volt kénytelen a stratégia érdeke belegázolni a kegyeletbe. Következésképp nem volt katonai szükségesség az olaszok részéről sem ennek a temetőnek a bombázása. S miékként magának Görznek, úgy a temetőjének a bombázása is csak a több hónapos olasz támadás sikertelensége fölötti düh már el nem fojtható és gránátadásban kitörő megnyilatkozása.

Temető gránátázása a legborzalmasabb, lerettenetesebb harctéri látvány. Vallami rémes. Amikor a gránát lecsap egy-egy sír fölé, porrá mállik a kő. A kegyeletnek hosszú időre számít szent emlékeit a háború egy rémes pillanata romba dönti, porzójává zuzza, megsemmisíti. Az ellenség kíméletlen és még kíméletlenebb a gránátja.

Megrendítő látvány volt, amikor a bombázást követő nap utam a temetőn vitt keresztül, beszél a százados. De nem akarom a közönség idegeit a százados szörnyű leírásának a visszaadásával felbolygatni, csak egy jelenetet kapok ki az elbeszélésből, amelynek ő az agyonbombázott görzi temetőben volt a szemtanuja.

Amint a szörnyű látványtól egész valómban megrendülve a temetőben haladok, a egyik tátongó sír mellett keservesen zokogó tisztet pillantok meg. Hatalmas testét megmegegrazza a zokogás. Odamegyek hozzá de észre sem vett. Arra sem reagált, amikor a kezemet résztvevően a vállára tettem.

— Bajtárs, katonák vagyunk! — szólok hozzá németül, mert egy régiebb ismerősömet, egy osztrák, de olasz anyanyelvű vadászszázados fedeztem fel benne. A belke boldog idejében is már Görzben állomásozott.

Itt találta a háború kitörése és itt is maradt. Itt küzdött hónapok óta velünk egy sorban.

Megszólításomra, mint valami varázsszóra, feszes tartásba vágja magát, a katoná megfélékezta benne az embert s mint hamarosan megtudtam tőle: az apát. Merően rám szegezte még könnyes szemének a tekintetét s így szólt:

— Katonák vagyunk, bajtárs!

Aztán rámutatott a tátongó sírra s csak annyit mondott:

— Két kis lányom fektet el ebben a sírban! Csodálkozol, hogy sírtam?

— Nem csodálkozom! — jelentettem ki katonás kurtasággal, tudva egyúttal azt is, hogy itt vigasztalásra nincs szó. Megszorítottam a bajtárs kezét és eltávoztam. Az ilyen fájdalomnak nincs szüksége tanura.

S amint tovább haladtam, forró könny perdült végig az arcomon. Az első, mióta az aranybajtot viselem. S úgy éreztem, hogy a könny, a fájdalom nemcsak gyöngye, nem megsegyemítő a férfira, a katonára sem.

Striegl F. József.

A város kötelességei a földek megművelése körül.

Kevesek előtt ismeretes, hogy a földművelésügyi miniszterium a múlt év októberében, utóbb most január 15-én körrendeletet küldött az összes hatóságokhoz a bevetetlen földek hasznosítása tárgyában. Az ügyet a hatóságok erélyes és bölcs belátására bizta azzal, hogy az érdekeltek bevonásával beszéljék meg, mit kell tenni, illetve tiltani. Hivataltos jelentés szerint a földek Szeged környékén tulajdonban megvannak művelve. Ezzel szemben, ha a bevetetlen földek egy évi lecsadéka az én lyukas lajbizsebembem volna, akkor is nyugodtan fizetném ki mindazt, amit a 20.000 koronán felüli jövedelmek bevallásánál eltagadtak. Most — mint a lapog utján értesülünk — megalakult a megműveletlen földek hasznosítása céljából, a nagy feladatok megoldására hivatott gazdasági bizottság. A hatalmat és törvényt gyakoroló hatóságok mellett sohasem néztem jó szemmel a bizottságot, mert ez rendszeresen az ügy elaltatására, elnyújtásra vezetett, mert az ugynevezett szóvivők bevonásával történik. Meg vagyok győződve arról, hogy a beválasztottak a saját gazdaságukban mind értékes tagjai társadalmunknak, de a kérdéses bajok orvoslásánál érdemleges segítséget vajmi keveset nyújthatnak. Mert hiszen nem is annyira bizottság, mint hatóságú kényszer vagy oltó segély kell oda, ahol a földművelő nép között a tanácsokra ilyeneket hallanak: — Adott itt észt az Isten, uram, csak töltségöt mért keveset hozzá. Nagyon sokan tisztában vagyunk azzal,

hogy a földek egy része nem annyira munkaerőhiány, mint pénz és a jövőbevetett elkedvetlenítő remények miatt maradt megműveletlenül. Nézzünk csak a Haditermény r-t. vétel és vetőmag eladási árait. Nem egyforma tőkével és munkaerővel és körülményekkel művelünk. Az egész nagybirtokos osztály géppel és táppénzzel is ellátott foglyerővel, a középbirtokos saját igájával és többnyire ingyenes (mert 30 fillér most nem pénz) foglyokkal dolgozik, míg a törpe és egész kisgazdaságok, ahol a megműveletlen földek többnyire található, nem rendelkeznek olyan vagyonnal, hogy pénzbelileg fedezni tudják azt, amit az iga és erőzsora most tőlük „szivességből” megkövetel.

A rekvizitációs ár ne m kérdezi, hogy milyen tőkével, erővel és minő áron szerzett vetőmaggal termeltünk, pedig azt hiszem, az még se lehet közömbös, hogy a 27 koronáért rekvizitált árpát 42 koronáért vagy a 36 koronás babot 55 koronáért helyezzük a földünkbe. Sem a törvényhatósági bizottságban, sem az országgyűlésen nem esett szó arról, hogy a vétési célokra rendelt magvak árai a maximális, vagy a rekvizitációs árakat borzalmasan és vérlázítóan túlhaladják, holott oltóbbnak kellene lennie, mert a jövő termés ismét csak a mostani érdekelttség javát fogja előmozdítani. Merészelt volna csak egy kisebb termelő ilyen áron értékesíteni, a talán fincmanib és e célra meg is válogatott terményeit, rögvést a nyakába ráztak volna egy pár hót páhenót, mint a szatymazi szatócsnak, aki kifáradt a cukoráremelésben. De számolni kellene azzal az elkeseredettséggel is, amit ezek az árak a termelők között okoznak.

Remélem, hogy ennek a városnak hatósága lesz az uttörő és szorgalmazni fogja azt, hogy a vétési céloknál a megszorult helyzetet nem kihasználja, hanem megszüntetni iparkodjanak azzal, hogy a tulmagas vetőmagárakat leszállítsák. Előben az ügyben sürgős felterjesztést kell intézni a kormányhoz. Hiszen az egész dolog Rézi néni szakácskönyve alapján történik, az ismeretes kezdettel. Vegyél fél kiló jó marhabúst... stb. Csak azt nem mondjuk meg miből? Akinek nincs 50 koronája a 36 koronás búzára, 40 koronája a 28 koronás kukoricára, továbbá igára, hogy azt a hatóság, vagy az igen tisztelt bizottság hogyan öhajítja kisegíteni? Pedig legtöbbször helyt ez a baj és erre kívánnának jó tanácsot és segítséget.

A városi és afféle közérő árainak ismerete se lehet közömbös annak, aki saját zsebe és gyomra érdekében a dolgait bizonyos számúttással szokta elrendezni. Ha a hatóság a nehé földmunkánál is olyan árat kérne a megszorultaktól, mint a helyi fuvarozásnál, akkor nem hiszem, hogy az ellen is sokan ne tiltakozzanak. Példa:

— Nyugta. 16 koronáról, mely összeget Ökrös Gyula 20 mm, koksznak Rókus állomásról a Valéria-tér 6. sz. alá történt befuvározásért a város pénztárába befizetett.

Ez egy fuvar volt; két lóval; kitünő uton két kilométerre. Számítsuk ki, mennyivel több egy hold föld megszántási munkája és a fenti kules szerint mi lenne az ára. Továbbá: elbirja-e ezt az a drágán befuvározott és itt benn 9 koronás elkendő krumpli.

Ami a konyhakerti dolgokat illeti, nem ártana, ha a hatóság némi utbaigazítást adna a közönségnek arról, hogy főleg mit termeljen. A magvak beszerzését is előmozdítaná, mert a hazai magvakat, most háromöt sőt még többszörös áron kell megfizetni, mint a németországiakat, melyek megszerzéséhez hiteles és lefordított bizonylatok kellenek a hatóságtól arról, hogy azokat tényleg vétési célokra fogják használni.

Üveges Lőrincz.

Az összes harcterek legjobb és legáttekinthetőbb térképei legolcsóbb áron

Várnay L.

könyvkereskedésében (Kárász-utca 9.)

Óriási detektívláger, február 9., 10-én.	Uránia	Uránia	Óriási detektívláger, február 9., 10-én.
	Dr. FAUST		
	Uránia	Uránia	